

Kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder 2014

OE0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning.....	7
2.2.4	Svarsbortfall.....	7
2.2.5	Bearbetning.....	7
2.2.6	Modellantaganden.....	7

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer.....	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation.....	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster.....	9

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Offentlig ekonomi.

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Kommunernas finanser.

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik. Uppgifter på riksnivå är officiell statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB, enheten för Finans- och sektorräkenskaper
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Marcus Otterström
Telefon: 08- 506 942 24
Telefax: 08-661 52 61
E-post: förnamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB, enheten för Offentlig ekonomi och mikro-simuleringar
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Anita Brandt
<i>Telefon:</i>	019-17 61 73
<i>Telefax:</i>	019-17 70 80
<i>E-post:</i>	förnamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger/föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt Statistiska centralbyråns författningssamling (SCB-FS 2007:18) med stöd av förordning (2001:100) om den officiella statistiken.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna finns tillgängliga på ADB-medium.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas.

A.10 Syfte och historik

Kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder presenterar statistik över finansiella tillgångar och skulder samt deras förändring över tiden. Statistiken visar vilka placerings- respektive låneformer kommunerna och landstingen har valt.

Enligt Särtrycket ur Statistisk Tidskrift 1962:3 ”genomförs undersökningar av de borgerliga primärkommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder för att tillgodose behovet av kreditmarknadsstatistiska uppgifter för den kommunala sektorn”. Första undersökningen gjordes 1960.

A.11 Statistikanvändning

Produkten utgör ett underlag för analys av struktur och utveckling av finansiella tillgångar och låneskulder. Tabellsammanställningen används bl.a. av Finansräkenskaperna till den kvartalsvisa Kapitalmarknadsstatistiken och beräkningar av finansiellt sparande.

A.12 Uppläggnings- och genomförande

Uppgifterna samlas in i slutet av varje kvartal från Sveriges kommuner och landsting via en webblänk som uppgiftslämnarna kan nå via SCB:s webbplats. Vid undersökningarna som avser den 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna enbart från urvalskommunerna, dvs de kommuner som året innan undersökningåret hade en medelbefolkning på minst 30 000 invånare och samtliga landsting. De inkomna blanketterna granskas och vid behov kontakter SCB uppgiftslämnarna för att få förklaringar och upprättningar.

Vid alla fyra tillfällena görs en tabellsammanställning innehållande stockvärden för landsting och samtliga kommuner, landsting, urvalskommuner och samtliga kommuner samt förändringar för respektive tabeller.

A.13 Internationell rapportering

Någon internationell rapportering förekommer inte.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar av undersökningen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Uppgifterna avser kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och låneskulder samt deras förändringar över tiden. Statistiken visar vilka placements- respektive låneformer kommunerna och landstingen har valt. Bortfallet är i regel mycket litet och tillförlitligheten på uppgifterna beror till stor del på uppgiftslämnarnas kunskaper och deras villighet att besvara blanketten.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken avser samtliga 290 kommuner och 20 landsting vilka redovisar de bokförda beloppen för finansiella tillgångar och låneskulder i slutet av varje kvartal.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av samtliga Sveriges 290 kommuner och 20 landsting. Vid undersökningarna som avser den 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna enbart från urvalskommunerna dvs de kommuner som året innan undersökningåret hade en medelbefolkning på minst 30 000 invånare och samtliga landsting. Kommunalförbund, som också räknas till den kommunala sektorn, omfattas däremot inte av denna statistik.

1.1.2 Variabler

Det är finansiella tillgångar och låneskulder och vissa specifikationer för förändringen av obligations- och utlandslån, aktieinnehav samt av derivat som utgör variablerna.

Huvudvariabler för finansiella tillgångar är:

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, andelar och bostadsrätter
Obligationer och andra värdepapper
Långfristiga fordringar/lån till
Grundfondskapital och diverse värdereglering

Finansiella omsättningstillgångar

Kundfordringar
Diverse kortfristiga fordringar
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
Aktier, andelar och bostadsrätter
Certifikat
Obligationer och andra värdepapper
Värdereglering av kortfristiga placeringar
Kassa och Bank

Huvudvariabler för finansiella skulder är:

Långfristiga skulder

Kommuncertifikat
Obligationslån
Lån från svenska långgivare
Lån från utländska långgivare
Finansiell leasing

Kortfristiga skulder

Kommuncertifikat
Obligationslån
Lån från svenska långgivare
Lån från utländska långgivare
Leverantörsskulder
Upplupna räntekostnader
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Huvudvariabler för specifikation av svenska börsaktieinnehav är:

Redovisat belopp föregående kvartal
Köp inkl nyteckning
Försäljning inkl inlösen
Upp- eller nedskrivning
Redovisat belopp detta kvartal

Huvudvariabler för specifikation av nominella värden är:

Kommuncertifikat
Utestående obligationslån

Huvudvariabler för specifikationerna av obligationslån emitterade i Sverige och utlandet samt för utlandslån är:

Bokfört belopp föregående kvartal
Upplåning
Amorterat/Uppköpt
Kursvinst
Kursförlust
Bokfört belopp detta kvartal

Huvudvariabler för specifikationerna av derivat utfärdade av svenska banker, övriga svenska motparter samt utländsk motpart är:

Bokfört värde
Marknadsvärde
Premiebetalningar
Erhållna/erlagda betalningar

För definition av variabler hänvisas främst till "Kommun-BAS-13". Definitioner finns även i anvisningar på webbplats: www.scb.se.

1.1.3 Statistiska mått

Summavärden i 1000-tal kronor utgör det statistiska måttet.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas i följande fyra grupper: kommunerna och landstingen tillsammans (uppräknade från urvalet), landstingen, urvalskommunerna och samtliga kommuner (uppräknade från urvalet).

1.1.5 Referenstider

Referenstiden är slutet av varje kvartal dvs. 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

1.2. Fullständighet

Samtliga kommuner och landsting ingår.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

- Täckningsproblem förekommer inte.

2.2 Osäkerhetskällor

- Statistisk osäkerhet uppstår på grund av att uppgifterna är insamlade från ett urval av kommuner, vid urvalsundersökningarna.
- Bortfallet är som regel mycket litet, men felaktiga svar kan förekomma på grund av bristande kunskap, missförstånd eller förmåga hos uppgiftslämnarna att besvara blanketten om de olika placerings- och låneformerna.
- SCB granskar uppgifterna genom att bedöma rimligheten i förändringen av tillgångarna och låneskulderna.

2.2.1 *Urval*

Urvalet vid de tre undersökningarna som ej omfattar samtliga kommuner grundar sig på antal invånare. Urvalet omfattar samtliga kommuner som året innan undersökningåret hade en medelbefolkning på minst 30 000 invånare.

2.2.2 *Ramtäckning*

Rampopulationen täcker målpopulationen.

2.2.3 *Mätning*

Mätfel i form av felaktiga svar kan förekomma t.ex. på grund av svårigheter hos kommunerna och landstingen att avgöra om en skuld ska klassificeras som kortfristig eller långfristig. Det har inte gjorts några mätningar på felets storlek. Vissa jämförelser har dock gjorts mellan denna undersökning och undersökningen "Räkenskapsammandrag för kommuner och landsting" (RS). I jämförelsen ingick 17 variabler för kommunerna och 14 variabler för landstingen. Det finns främst två generella förklaringar till att de rapporterade siffrorna skiljer sig åt mellan dessa två undersökningar. Det är dels att uppgifterna till KTS/LTS lämnas in så tidigt på året så alla justeringar inför bokslutet inte är klara ännu, dels att man i RS inte gör en sådan fin uppdelning på slag av t ex värdepapper som i KTS/LTS.

2.2.4 *Svarsbortfall*

För att minska bortfallet görs en skriftlig påminnelse och upprepade telefonpåminnelser. Vid den senaste total undersökningen inkom svar från samtliga kommuner och samtliga landsting.

2.2.5 *Bearbetning*

De inkomna blanketterna granskas och vid behov kontaktas uppgiftslämnarna per mejl eller telefon för att få förklaringar och upprättningar. Föregående undersöknings-värden samt vissa kontroller finns även direkt i enkäten så att uppgiftslämnaren själv lättare kan kontrollera lämnade uppgifter.

2.2.6 *Modellantaganden*

En gång per år totalundersöks kommunerna. Vid de övriga tre tillfällena undersöks endast de kommuner som året innan undersökningåret hade en medelbefolkning på minst 30 000 invånare och samtliga landsting. En uppräknings görs för dessa tre kvartal till totalnivå med ledning av urvalets andel av totalvärdena. Vid bortfall imputeras de senast kända värdena.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått presenteras inte.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Undersökningen görs årligen på totalnivå och även publiceringen sker årligen. Urvalsundersökningarna görs för kvartal 1-3 och presenteras i statistikdatabasen.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för tabellframtagandet är tre månader. Tidsförskjutningen beror på att svarstiden från uppgiftslämnarna är lång, eftersom års- resp. delårsbokslut måste vara tillgängliga.

En avstämning görs mot Räkenskapssammandraget och eventuella upprättningar görs. Uppgifter från Räkenskapssammandraget finns efter cirka sex månader och därefter måste kontakt tas med de kommuner som har stora differenser för avstämning.

3.3 Punktlighet

Publicering i statistikdatabasen och av tabeller har skett enligt tidsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Blanketten har under åren anpassats till ändrade förhållanden på kreditmarknaden. Detta har medfört både variabelförändringar samt indelningsändringar av variablerna som påverkat statistikens jämförbarhet över tiden. Förändringar av blanketten har under senare år gjorts 1983, 1986, 1989, 1998, 2002 samt 2013. Statistikens jämförbarhet över tiden har även påverkats av förändringar i samhället.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

-

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Vid undersökningen per den 31 december kan några variabler jämföras med uppgifter i Räkenskapssammandraget. Jämförelser kan även göras mot den statistik som Finansräkenskaperna inhämtar i kapitalmarknadsstatistikens kvartalsundersökning. Här hämtas uppgifter in från bl.a. mellanhands-institutens utlåning till allmänheten, d.v.s. även kommunerna och landstingen.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningen per den 31 december presenteras i tabeller. Alla fyra undersökningarna sammanställs i statistikdatabasen.

5.2 Presentation

Presentationen sker huvudsakligen genom tabeller och i statistikdatabasen.

5.3 Dokumentation

En dokumentation i form av beskrivning av uppräkningsmetoden finns tillgänglig, KTS-uppräknings rapport 2005-03-07.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda t.ex. med kommungruppsindelning efter län

5.5   Upplysningstjänster

För upplysningar kontakta:

Anita Brandt, tel 019-17 61 73 e-post: fornamn.efternamn@scb.se
Offentlig Ekonomi, SCB, 701 89 Örebro.